TRG E. KVATERNIKA 4, BJELOVAR

POLITIKA ODGOVORNOG KORIŠTENJA ALATA UMJETNE **INTELIGENCIJE NA VELEUČILIŠTU U BJELOVARU**

KLASA:	602-04/26-07/02
URBROJ:	2103-1-21-08-26-5
Datum:	13. veljače 2026.
Redni broj revizije dokumenta:	0
Dokument pripremio:	dr. sc. Zoran Vrhovski, prof. struč. stud.
Odobrio:	Dekanski kolegij
Usvojilo:	Vijeće veleučilišta
Broj stranica:	8
Prethodni dokumenti:	-

Bjelovar, 13. veljače 2026.

Sadržaj

1. **OPĆE ODREDBE** ... 3

2. **CILJ I PODRUČJE PRIMJENE POLITIKE** ... 3

3. ODGOVORNOST I PRIMJENA ALATA UMJETNE INTELIGENCIJE ... 3

3.1 Smjernice za korištenje alata umjetne inteligencije u nastavi ... *3*

3.1.1 Smjernice za korištenje alata umjetne inteligencije u poučavanju ... 3

3.1.2 Smjernice za korištenje alata umjetne inteligencije pri vrednovanju rada studenata ... 4

3.1.3 Smjernice za korištenje alata umjetne inteligencije kao podrška studentima u učenju ... 4

3.1.4 Detekcija korištenja alata umjetne inteligencije ... 5

3.2 Smjernice za korištenje alata umjetne inteligencije u stručnom i znanstvenom radu ... *5*

3.2.1 Smjernice za korištenje alata umjetne inteligencije u analizi podataka i razvoju metoda istraživanja ... 5

3.2.2 Smjernice za korištenje alata umjetne inteligencije pri pripremi i izradi stručnih i znanstvenih radova ... 5

3.2.3 Kritička procjena rezultata, vjerodostojnost i sigurnost podataka ... 6

3.2.4 Transparentnost i navođenje korištenja alata umjetne inteligencije ... 6

3.3 Smjernice za korištenje alata umjetne inteligencije u administraciji ... *6*

4. SIGURNOST I ZAŠTITA PODATAKA ... 7

5. EDUKACIJA O UMJETNOJ INTELIGENCIJI, AŽURIRANJE I POVREDA POLITIKE ... 7

6. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE ... 8

Na temelju članka 31. i 65. Statuta Veleučilišta u Bjelovaru, Vijeće veleučilišta na svojoj 5. sjednici u akademskoj 2025./2026., održanoj 13. veljače 2026., donosi

POLITIKU

odgovornog korištenja alata umjetne inteligencije na Veleučilištu u Bjelovaru

1. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ova Politika (u daljnjem tekstu: Politika) Veleučilišta u Bjelovaru (u daljnjem tekstu VUB) uspostavlja okvir za odgovorno i etično korištenje alata umjetne inteligencije u nastavnim, istraživačkim i administrativnim procesima.

(2) VUB prepoznaje potencijal alata umjetne inteligencije u unapređenju nastavnog procesa i znanstveno-istraživačkih aktivnosti, kao i u povećanju učinkovitosti administrativnih postupaka. Njihova se primjena potiče uz obvezno poštivanje načela akademske čestitosti, zaštite osobnih podataka, prava intelektualnog vlasništva te važećih zakonskih i regulatornih okvira.

2. CILJ **I PODRUČJE PRIMJENE POLITIKE**

Članak 2.

(1) Cilj politike jest:

- osigurati transparentnu, etičnu i pravno utemeljenu primjenu alata umjetne inteligencije u nastavnim, istraživačkim i administrativnim procesima
- poticati razvoj i odgovornu primjenu digitalnih kompetencija nastavnog, znanstvenog i administrativnog osoblja, kao i studenata, u kontekstu korištenja alata umjetne inteligencije
- utvrditi jasne smjernice koje se odnose na akademsku čestitost i odgovorno korištenje alata umjetne inteligencije pri izradi studentskih, završnih, diplomskih, stručnih i znanstvenih radova
- osigurati da je uporaba alata umjetne inteligencije na VUB-u usklađena s važećim europskim i nacionalnim propisima, uključujući Akt Europske unije o umjetnoj inteligenciji.

Članak 3.

(1) Ova Politika obvezujuća je za sve zaposlenike, studente, vanjske suradnike VUB-a te ostale osobe koje u okviru djelovanja VUB-a koriste alate umjetne inteligencije u svrhu izvođenja nastavnih, stručnih, istraživačkih ili administrativnih aktivnosti.

3. ODGOVORNOST I PRIMJENA ALATA UMJETNE INTELIGENCIJE

3.1 Smjernice za korištenje alata umjetne inteligencije u nastavi

3.1.1 *Smjernice za korištenje alata umjetne inteligencije u **poučavanju***

Članak 4.

(1) Uključivanje alata umjetne inteligencije u obrazovni proces otvara nove mogućnosti za unapređenje planiranja i izvođenja nastave, učenja i vrednovanja ishoda učenja. Alati umjetne inteligencije mogu nastavnicima pružiti podršku u pripremi nastavnih sadržaja, izradi prilagođenih obrazovnih materijala, razvoju prilagodljivih provjera znanja koje omogućuju brzu povratnu informaciju studentima te u optimizaciji procesa vrednovanja. Poseban

naglasak u poučavanju potrebno je usmjeriti na razvoj kritičkog mišljenja, osobito u kontekstu procjene sadržaja generiranih alatima umjetne inteligencije. Primjena suvremenih i inovativnih metoda poučavanja, usmjerenih na kritičko promišljanje, može biti dodatno olakšana korištenjem alata umjetne inteligencije, uz smanjenje vremena potrebnog za pripremu nastave.

(2) Prilikom korištenja alata umjetne inteligencije u nastavi potrebno je voditi računa o sljedećem:

- nastavnici trebaju razviti razumijevanje načina rada alata umjetne inteligencije, njihovih mogućnosti i ograničenja te aktivno poticati razvoj pismenosti o umjetnoj inteligenciji kod studenata
- uporaba alata umjetne inteligencije mora biti jasno definirana i nadzirana kako bi se očuvali akademski integritet, pravednost i razvoj kritičkog mišljenja
- svi nastavni materijali koji su u cijelosti ili djelomično generirani alatima umjetne inteligencije moraju biti provjereni s aspekta točnosti, moguće pristranosti i etičkih implikacija
- potrebno je osigurati transparentnost kroz pravodobno informiranje studenata o ulozi umjetne inteligencije u nastavnom procesu te o dopuštenim oblicima njezine primjene, uz istodobno sprječavanje nejednakosti među studentima, osobito u vrednovanju znanja, neovisno o pristupu neplaćenim ili plaćenim alatima umjetne inteligencije

3.1.2 *Smjernice za korištenje alata umjetne inteligencije pri vrednovanju rada studenata*

Članak 5.

(1) Alati umjetne inteligencije mogu pridonijeti učinkovitijem vrednovanju automatizacijom pojedinih postupaka, no ne smiju zamijeniti stručnu prosudbu nastavnika. Kako bi se osigurali pravednost, točnost, usklađenost s ishodima učenja i akademski integritet, konačna odluka o vrednovanju rada studenata mora uvijek uključivati ljudski nadzor. Studente je potrebno jasno informirati o dopuštenim načinima korištenja alata umjetne inteligencije te o ulozi tih alata u postupku vrednovanja.

(2) Dopuštene primjene alata umjetne inteligencije u vrednovanju uključuju:

- automatizirano ocjenjivanje objektivnih oblika provjere znanja (npr. pitanja s višestrukim izborom, točno/netočno, kratki odgovori)
- početnu tehničku i analitičku procjenu programskih zadataka, uključujući analizu sintakse, strukture i logike rješenja, pri čemu alati umjetne inteligencije služe kao savjetodavna podrška nastavniku, dok odluka o vrednovanju mora biti rezultat njegove stručne prosudbe

3.1.3 ***Smjernice za korištenje alata umjetne inteligencije kao podrška studentima u učenju***

Članak 6.

(1) Studenti zadržavaju punu odgovornost za vlastiti rad, neovisno o korištenju alata umjetne inteligencije. Primjena takvih alata ne smije onemogućiti ili narušiti mogućnost objektivne procjene znanja i kompetencija studenata. Nepoštivanje ovih smjernica može se smatrati povredom Etičkog kodeksa VUB-a.

(2) Uz obvezno jasno dokumentiranje korištenja, studentima je dopuštena uporaba alata umjetne inteligencije u sljedeće svrhe:

- jezična podrška, uključujući provjeru pravopisa i gramatike te unaprjeđenje stila i jasnoće izražavanja
- pomoć pri pronalaženju i pretraživanju izvora informacija, uz obvezu provjere njihove vjerodostojnosti
- podrška u učenju programiranja (programski kôd generiran alatima umjetne inteligencije smije se koristiti isključivo u svrhu učenja, u projektnim zadacima alati umjetne inteligencije mogu se koristiti uz izričitu dozvolu nositelja kolegija)
- podršku u istraživanju za seminarski rad (sadržaj generiran alatima umjetne inteligencije smije se koristiti isključivo u svrhu učenja i istraživanja, za pisanje seminarskih radova alati umjetne inteligencije mogu se koristiti uz izričitu dozvolu nositelja kolegija)

- razrada ideja, izrada nacrta i razmatranje alternativnih pristupa rješavanju problema

(3) Ako je alat umjetne inteligencije korišten pri izradi seminarskog rada, projektnog zadatka ili druge vrste studentskih radova, student je dužan u dodatku rada navesti korišteni alat, opisati način njegove primjene, procijeniti doprinos generiranog sadržaja te priložiti zapis korištenih upita i interakcija.
(4) Alati umjetne inteligencije ne mogu se navoditi kao autori studentskih radova. Nepravilno parafraziranje ili preoblikovanje izvora uz pomoć alata umjetne inteligencije bez odgovarajućeg navođenja izvora smatra se plagijatom.

3.1.4 *Detekcija korištenja alata umjetne inteligencije*

Članak 7.

(1) Automatizirani alati za detekciju sadržaja generiranog umjetnom inteligencijom ne smiju se koristiti kao jedini dokaz akademske nečestitosti zbog mogućnosti netočnih rezultata.
(2) U slučaju opravdane sumnje na nepropisnu uporabu alata umjetne inteligencije, nastavnici mogu zatražiti od studenta dodatno pojašnjenje ili demonstraciju postupka izrade rada.
(3) Utvrđena zloupotreba alata umjetne inteligencije, uključujući predaju sadržaja generiranog umjetnom inteligencijom kao vlastitog rada, sankcionirat će se u skladu s važećim propisima i pravilnicima VUB-a.

3.2 **Smjernice za korištenje alata umjetne inteligencije u stručnom i** znanstvenom radu

3.2.1 *Smjernice za korištenje alata umjetne inteligencije u analizi podataka i razvoju metoda istraživanja*

Članak 8.

(1) Alati umjetne inteligencije mogu značajno pridonijeti analizi podataka te potaknuti razvoj novih stručnih i znanstvenih ideja, pristupa i istraživačkih metoda. Unatoč tome, zaposlenici i vanjski suradnici VUB-a u potpunosti odgovaraju za tumačenje dobivenih rezultata i donošenje zaključaka. Alati umjetne inteligencije služe kao potpora istraživačkom i stručnom radu, ali ne mogu zamijeniti ljudsku stručnost, iskustvo i kritičko prosuđivanje.
(2) Dopušteni oblici primjene alata umjetne inteligencije uključuju:

- prepoznavanje obrazaca u podacima i provedbu analize podataka
- pomoć u identificiranju potencijalnih istraživačkih pitanja te usmjeravanje daljnjih istraživačkih aktivnosti ili eksperimenata
- podršku pri razvoju programske i analitičke infrastrukture u okviru stručnog i istraživačkog rada
- učinkovitije pronalaženje relevantne literature i izvora, uz obveznu provjeru njihove točnosti i vjerodostojnosti

3.2.2 ***Smjernice za korištenje alata umjetne inteligencije pri pripremi i izradi stručnih i*** *znanstvenih radova*

Članak 9.

(1) Alati umjetne inteligencije mogu se koristiti kao pomoć u pripremi i pisanju stručnih i znanstvenih radova, pod uvjetom da zaposlenici i vanjski suradnici VUB-a provedu temeljitu kritičku analizu te autorsku obradu sadržaja generiranog tim alatima prije njegova uključivanja u rad. Alati umjetne inteligencije ne mogu se navoditi kao koautori stručnih i znanstvenih publikacija.
(2) Dopuštene primjene alata umjetne inteligencije obuhvaćaju:

- jezičnu obradu teksta, uključujući lektoriranje, provjeru gramatike, poboljšanje stila i prevođenje

- razradu ideja, izradu nacrta rada te razmatranje različitih metodoloških i konceptualnih pristupa istraživačkom problemu
- izradu ili prilagodbu slika, tablica, grafova i multimedijskih sadržaja, uz poštivanje propisa o autorskim pravima i zaštiti privatnosti te uz jasno navođenje da je materijal djelomično ili u cijelosti generiran uz pomoć alata umjetne inteligencije

3.2.3 *Kritička procjena rezultata, vjerodostojnost i sigurnost podataka*

Članak 10.

(1) Pojedini modeli umjetne inteligencije, osobito generativni jezični modeli, mogu generirati netočne informacije, pogrešne podatke ili nepostojeće reference. Zaposlenici i vanjski suradnici VUB-a su obvezni temeljito provjeriti točnost i pouzdanost svih rezultata dobivenih uz pomoć alata umjetne inteligencije, osobito u slučajevima u kojima bi pogrešni zaključci mogli imati značajne posljedice.
(2) Zbog načina treniranja, algoritmi umjetne inteligencije mogu sadržavati implicitne pristranosti. Zaposlenici i vanjski suradnici VUB-a su dužni prepoznati i procijeniti takve rizike te, prema potrebi, poduzeti mjere za njihovo smanjenje, primjerice dodatnim provjerama, validacijama ili korištenjem različitih skupova podataka.
(3) Pri radu s osjetljivim ili povjerljivim podacima, uključujući osobne, zdravstvene ili poslovne podatke, zaposlenici i vanjski suradnici VUB-a moraju postupati u skladu sa svim važećim zakonima i propisima o zaštiti podataka te osigurati da uporaba alata umjetne inteligencije ne ugrožava privatnost ili sigurnost ispitanika.
(4) Preporučuje se kontinuirano praćenje razvoja tehnologija umjetne inteligencije, uključujući nove alate, metode i protokole, radi očuvanja kvalitete, relevantnosti i učinkovitosti stručnog i znanstvenog rada.

3.2.4 *Transparentnost i navođenje korištenja alata umjetne inteligencije*

Članak 11.

(1) U svim stručnim i znanstvenim radovima, projektima i drugim oblicima diseminacije stručnih rezultata i rezultata istraživanja u kojima su korišteni alati umjetne inteligencije potrebno je jasno i nedvosmisleno navesti koji su alati korišteni te u koju svrhu.
(2) Autori su isključivo odgovorni za konačni sadržaj rada, interpretaciju rezultata i iznesene zaključke, neovisno o tome u kojoj su mjeri korišteni alati umjetne inteligencije.
(3) Prije objave ili javne diseminacije rezultata istraživanja, zaposlenici i vanjski suradnici VUB-a su obvezni provjeriti jesu li materijali generirani uz pomoć alata umjetne inteligencije u skladu s pravilima izdavača, zahtjevima financiranih projekata te internim aktima i politikama VUB-a.

3.3 Smjernice za korištenje alata umjetne inteligencije u administraciji

Članak 12.

(1) Korištenje alata umjetne inteligencije može pridonijeti učinkovitijem obavljanju administrativnih zadataka, uključujući izradu bilješki, zapisnika, analitičkih materijala i različitih vrsta izvještaja.
(2) U slučajevima kada se alati umjetne inteligencije primjenjuju u administrativne svrhe, preporučuje se jasno naznačiti koji su alati korišteni te na koji su način uključeni u postupak izrade dokumenata ili donošenja odluka.
(3) S obzirom na mogućnost pogrešaka u obradi podataka ili izvođenju zaključaka, svi rezultati dobiveni uz pomoć alata umjetne inteligencije, kao i odluke donesene na temelju tih rezultata, moraju biti podvrgnuti provjeri i nadzoru odgovorne osobe.

(4) Pri radu s podacima osjetljive ili povjerljive prirode, poput osobnih ili poslovnih podataka, obvezno je postupati u skladu sa svim važećim zakonima i propisima o zaštiti podataka te osigurati da primjena alata umjetne inteligencije ne ugrožava privatnost ili sigurnost osoba na koje se ti podatci odnose.

4. SIGURNOST I ZAŠTITA PODATAKA

Članak 13.

(1) Nije dopušten unos podataka osjetljive ili povjerljive naravi, uključujući osobne i poslovne podatke studenata, zaposlenika ili trećih osoba, u alate umjetne inteligencije koji ne osiguravaju odgovarajuću razinu zaštite i sigurnosti podataka.
(2) Svi korisnici alata umjetne inteligencije na VUB-u dužni su biti upoznati s potencijalnim rizicima koji se odnose na zaštitu privatnosti, sigurnost podataka i prava intelektualnog vlasništva.

Članak 14.

(1) VUB će kontinuirano pratiti razvoj pravnih i etičkih okvira povezanih s primjenom umjetne inteligencije te provoditi aktivnosti usmjerene na informiranje i edukaciju zaposlenika i studenata o odgovornoj i etičnoj uporabi alata umjetne inteligencije.
(2) Vijeće veleučilišta može donositi dodatne smjernice i preporuke vezane uz korištenje alata umjetne inteligencije, u skladu s razvojem tehnologije i izmjenama važećih propisa.

5. EDUKACIJA O UMJETNOJ INTELIGENCIJI, AŽURIRANJE I POVREDA POLITIKE

Članak 15.

(1) VUB će osiguravati redovite edukacije i objavljivati smjernice namijenjene studentima i zaposlenicima s ciljem promicanja odgovorne, etične i svjesne uporabe alata umjetne inteligencije.
(2) Nastavnici i administrativno osoblje potiču se na kontinuirani razvoj kompetencija u području umjetne inteligencije te na kritičku procjenu sadržaja i rezultata koje generiraju alati umjetne inteligencije.

Članak 16.

(1) Ova Politika podliježe periodičnim revizijama radi osiguravanja njezine usklađenosti s razvojem tehnologija umjetne inteligencije, važećim zakonodavnim okvirom i potrebama VUB-a.
(2) Izmjene i dopune ove donosi Vijeće veleučilišta.

Članak 17.

(1) Nepridržavanje odredbi ove Politike može rezultirati pokretanjem odgovarajućih postupaka u skladu s važećim internim aktima VUB-a kojima se uređuje stegovna odgovornost studenata i zaposlenika.
(2) Nepropisno korištenje alata umjetne inteligencije u nastavnom, stručnom ili znanstvenom radu smatra se povredom akademske čestitosti te podliježe sankcijama propisanim relevantnim aktima VUB-a.

6. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 18.

(1) Ova Politika stupa na snagu osmog dana od dana objave na mrežnim stranicama Veleučilišta.

Bjelovar, 13. veljače 2026.

Veleučilište u Bjelovaru
Vijeće veleučilišta
Dekanica: mr. sc. Tatjana Badrov, v. pred.

Politika će biti objavljen na mrežnim stranicama Veleučilišta 13. veljače 2026.

TATJANA BADROV
HR-78788353250

Elektronički potpisano: 14.02.2026T11:04:18 (UTC:2026-02-14T10:04:18Z)
ELECTRONICALLY SIGNED

Provjera: https://esign.certilia.com/provjera
VERIFICATION

Broj zapisa: 4e833732-897b-4b76-b900-7ae39c080390
RECORD ID